

Kullanılmış Ev Eşyası İthalatında Bilinmesi Gerekenler

Özet

Kullanılmış ev eşyası ithalatının nasıl yapılabileceği gümrük dünyasının merak edilen konuları arasındadır. Bu çalışmada, bu ithalatın mümkün olup olmadığı, mümkün ise hangi usulle gerçekleştirileceği ile muafiyet şartlarının ihlali durumunda hangi yaptırımlarla karşılaşılacağı; ikametgâhını Türkiye'ye nakleden kişiler ile ikametgâhı Türkiye dışında bulunan kişilerce Türkiye'de satın alma veya kiralama suretiyle konut edinilmesi ekseninde irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kullanılmış Ev Eşyası, İkametgâh Nakli, Muafiyet, Yaptırım.

JEL Sınıflandırma Kodu: K34 - H26 - H29 - K39.

Procedures And Steps Involved In Import Of Used Household Articles

Abstract

One of the concerns in customs World is importation of used household articles. In this study if such an importation is possible, in which way this importation process must be carried out and which administrative sanctions would be imposed when exemption conditions violated is discussed in detail within the frame of people who transfer their settlement into Turkey and acquisition of housing through rent or buy by people who live outside of Turkey.

Keywords: Used Household Articles, Transfer of Settlement, Exemption, Sanctions.

JEL Classification Codes: K34 - H26 - H29 - K39.

1. Giriş

Muafiyet kavramı ilk bakışta ayrı tutulma, kendisine uygulanmama durumunu ifade eder¹. Bilindiği üzere objektif vergi mükellefiyetini (eşyaya ait) kaldıracı hükümlere “*istisna*”, subjektif vergi mükellefiyetini (kişiye ait) kaldıracı hükümlere ise “*muafiyet*” denilmektedir². Gümrük Vergi Hukuku’nda muafiyet, bazı kişi ve kurumlarca belli şartlarda ithal edilebilen eşyanın gümrük vergileri dışında bırakılmasını ifade eder.

Kural olarak kullanılan eşya ithalatının gümrük vergilerinin ödenmesi suretiyle gerçekleştirilmesi mümkün değildir. Kullanılmış eşya ithali Ekonomi Bakanlığının iznine tabidir. İthalat Rejimi Kararı’nın (1995/7606 sayılı BKK) 7’nci maddesine göre “eski, kullanılmış, yenileştirilmiş, kusurlu (defolu) ve yatık (zamanla dayanıklılığını yitirmiş) eşya” ithali Ekonomi Bakanlığının iznine tabidir.

Yalnızca “*Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilebilecek Bazı Maddelere İlişkin Tebliğ*” ekindeki listeler kapsamı eşya için Ekonomi Bakanlığına başvurulmasına gerek yoktur. Bu Tebliğ’de yer almayan eşya için Ekonomi Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğüne başvurularak düzenlenen izin belgesinin ithalat işlemleri sırasında gümrük idaresine sunulması ve vergilerinin ödenmesi gerekmektedir.

Gümrük mevzuatı açısından kullanılan ev eşyası³ ithali ise gümrük vergileri⁴ ödenmeden giriş işleminin

¹ Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=MUAF%C4%B0YET (E.Tarihi-19/06/2017)

² Gümrük Mevzuatı, Anadolu Üniversitesi, Yayın No:3254, Ünite-2, Mart/2016, Eskişehir, s. 33.

³ *Ev Eşyası*: İlgili kişilerin evinde şahsi olarak kullanacağı veya ev ihtiyaçlarını karşılama amacına mahsus eşya, mobilya ve benzeri malzemeleri ifade eder.

⁴ 4458 sayılı Gümrük Kanunu madde 3/8’e göre Gümrük Vergileri “İlgili mevzuat uyarınca eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü” ifade eder. Bu kapsamda Gümrük Vergileri şunlardır:

- Gümrük Vergisi,
- İlave Gümrük Vergisi,
- Tek ve Maktu Vergi,
- Dampinge Karşı Vergi,
- Sübvansiyona Karşı Telifi Edici Vergi,
- Katma Değer Vergisi,
- Özel Tüketim Vergisi,
- Ek Mali Yükümlülük,
- Toplu Konut Fonu,
- Tütün Fonu,
- Ek Fon,

yapılabileceği farklı bir uygulamadır. Bu açıdan gümrük vergileri ödenmeden kullanılan ev eşyası ithali;

i) Yerleşim yerini Türkiye’ye nakleden⁵ kişiler tarafından getirilen kullanılan ev eşyası ithali bir diğer deyişle “*Naklihane*” yoluyla ve

ii) Yerleşim yeri Türkiye dışında bulunan kişilerce Türkiye’de satın alma veya kiralama suretiyle edinilen konutta kullanılmak üzere getirilen kullanılan ev eşyası ithali yoluyla

Mümkündür.

Çalışmamın ilk bölümünde konuyla ilgili Yasal çerçeveye, sonraki bölümünde bahse konu muafiyetten hangi şahısların yararlanabileceğine, daha sonraki bölümünde muafiyetten yararlanabilmenin şartlarına ve konuyla ilgili bazı özellikli durumlara, takip eden bölümünde muafiyetin istisnası olarak cihazlara TRT Bandrol Ücreti ödenmesine, ardından muafiyetten yararlanma usulü ve ibraz edilmesi gereken belgelere, takip eden bölümünde muafiyet koşullarının ihlali durumunda karşılaşılabilecek cezai yaptırımlara ve nihayet son bölümünde konuya ilişkin genel değerlendirmelere ve varılan sonuca yer verilmiştir.

2. Yasal Çerçeve

Gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna uygulanacak kişiler/konular esasen 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun “*Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna*” başlıklı 167’nci maddesinde düzenlenmiştir. Gümrük Kanunu’nun 167’nci maddesi gümrük vergilerindeki istisna ve muafiyetleri aralarında bir ayırım yapmaksızın bir arada göstermiştir⁶. Anılan

k) Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu,
l) Çevre Katkı Payı,
m) Telif Edici Vergi (İhracat),
n) TRT Bandrol Ücreti(Ticari Olmayan Eşya İçin).

⁵ *Yerleşim Yerinin Nakli*: Kişinin yabancı bir ülkedeki yerleşim yeri ve işine ait bağlarını keserek Türkiye Gümrük Bölgesi’ne yerleşmek amacıyla kesin olarak gelmesini ifade eder.

⁶ Anadolu Üniversitesi, s. 33.

maddenin 5'inci fıkrasında gerçek kişilerce serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyadan (b) bendindeki “Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesi’ne nakleden gerçek kişilere ait her türlü kullanılmış ev eşyası” ve (g) bendindeki “Yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye’de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarında kullanılmak üzere geçici veya kesin olarak getirdikleri ev eşyası” hükümleri gereğince kullanılmış ev eşyası ithali muafiyeti tanınacak haller iki ayrı bent halinde sıralanmıştır. Söz konusu maddenin son paragrafında, Kanun maddesinin uygulanmasında Bakanlar Kurulu’nun yetkili kılındığı ifade edilmiştir.

Madde gerekçesine bakılacak olursa; “4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun Türkiye’nin Avrupa Birliği ile imzaladığı gümrük birliği çerçevesinde olaya bakıldığında, trafik sapmalarının önlenmesi bakımından, aynı muafiyet hükümlerinin her iki tarafın mevzuatına benzer şekilde yansıtılması zorunluluğunu ortaya çıkarmaktadır. Avrupa Birliği’nin Ortak Gümrük Kodunda, bu maddenin benzeri bir hüküm yer almakta; muafiyete ilişkin ayrıntılı düzenlemeler ise ayrı yönetmeliklerle yürürlüğe konulmuş bulunmaktadır.

Ortaklık Konseyi tarafından 6 Mart 1995 tarihinde kabul edilen Gümrük Birliği’nin Uygulama Usullerini Belirleyen Karar’ın 26’ncı maddesi gereğince, bu maddenin 2’nci fıkrasının (b) bendinde; “Gümrük vergisi muafiyetine ilişkin, (EEC) 918/83sayılı 28.03.1983 tarihli Konsey Yönetmeliği ile onun uygulama hükümlerini belirleyen (EEC) 2287/83, 2287/83, 2288/83, 2289/83 ve 2290/83 sayılı 29.07.1983 tarihli Komisyon Yönetmelikleri” şeklinde sıralanan mevzuatın da Türkiye tarafından benimsenmesi gerekmektedir.

Maddenin 4 ila 12’nci bentlerinde ise yukarıda bahsi geçen yükümlülüğümüzden kaynaklanan muafiyet hükümleri genel hatlarıyla sıralanmıştır. Böylece, Avrupa Birliği üyesi ülkeler vatandaşlarının yarar-

landığı imkânlardan kendi vatandaşlarımızın da yararlanması ve trafik sapmasının önlenmesi sağlanmıştır.

Maddenin son fıkrasıyla, çerçevesi çizilen muafiyet hükümlerinin şart, süre ve miktarlarının tespiti ve detaylı olarak belirlenmesi ve yukarıda belirtilen yükümlülüğümüzden kaynaklanan mevzuatta yapılan değişikliklerin milli mevzuata yansıtılmasına imkân tanımak için Bakanlar Kurulu’na yetki verilmiştir.⁷” 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 167’nci maddesinin hangi esaslar çerçevesinde hazırlandığı daha iyi anlaşılmaktadır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun Genel Gereğesi’nde ise “Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu Arasında Bir Ortaklık Yaratan Ankara Anlaşması 12 Eylül 1963 tarihinde imzalanmış, 4.2.1964 tarih ve 397 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunmuş ve 22.10.1964 tarih ve 6/3820 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanarak 1 Aralık 1964 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu anlaşmanın 2’nci maddesinin 2 ve 3’üncü fıkralarında; anlaşmanın amaçlarına ulaşmak için 3, 4 ve 5’inci maddeler uyarınca zaman içerisinde bir Gümrük Birliği kurulacağı ve ortaklığın, hazırlık dönemi, geçiş dönemi ve son dönem adı verilen safhadan sonra sağlanacağı belirtilmektedir.

Anlaşmanın 4’üncü maddesinin 1’inci fıkrası; Tarafların geçiş dönemi içerisinde karşılıklı ve dengeli yükümlülüklerle dayalı olarak, aşamalı bir şekilde gümrük birliği kuracakları ve ortaklığın iyi işlemesi, bunun gerektirdiği ortak tedbirlerin geliştirilmesi için ekonomi politikalarını uyumlaştıracaklarını hükme bağlamıştır.⁸” ifadelerinden anlaşıldığı üzere, 4458 sayılı Gümrük Kanunu gerek Gümrük Birliği’ne ilişkin 1/95 sayılı AT-Türkiye Ortaklık Konseyi Kara-

⁷ 4458 sayılı Gümrük Kanunu 167’nci Madde Gereğesi s. 25-26.

⁸ 4458 sayılı Gümrük Kanunu Genel Gereğesi s.1.

rının 28'inci maddesi gerekse AB üyeliğine yönelik müktesebat uyumu çerçevesinde AB Gümrük Kodu ve Yönetmeliği'ne uyum yükümlülüğümüz ekseninde hazırlanarak 04/11/1999 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanıp, 05/02/2000 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Diğer yandan, Gümrük Kanunu'nun bazı maddelerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların düzenlenmek amacıyla çıkarılan 07/10/2009 tarih ve 27369 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2009/15481 sayılı 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı ile birlikte gümrük vergilerinden muaf olacak kişilere ve istisna olacak konulara dair detay hususlar düzenlenmiştir.

Nitekim bahse konu Karar'ın 48'inci maddesinde "Yerleşim Yerini Türkiye Gümrük Bölgesi'ne Nakleden Gerçek Kişilere Ait Kullanılmış Ev Eşyası" ve 57'nci maddesinde ise "Yerleşim Yeri Türkiye Gümrük Bölgesi Dışında Bulunan Gerçek Kişilerin Türkiye'de Edindikleri Konutlarda Kullanmak Üzere Getirdikleri Ev Eşyası" ile ilgili hususların yer aldığı görülmektedir. Anılan Karar'ın ilgili maddelerine dayanılarak hazırlanıp; 06/06/2017 tarihli, 30088 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2 Seri No.lu Gümrük Muafiyeti Tebliği ise kullanılmış ev eşyası ithalinde muafiyet tanınacak haller ile bu muafiyetin kullanılmasına ilişkin usul ve esasları içermektedir.

3. Gümrük Vergilerinden Muaf Olarak Ev Eşyası İthal Edebilecek Kişiler

Birinci bölümde bahsedildiği üzere 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 167'nci maddesinin beşinci fıkrasının (b) bendi kapsamında, kendilerine ait kullanılmış ev eşyasını gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma sokmalarına izin verilecek kişiler düzenlenmiştir. Bu kapsamda bu iki ihtimali ayrı başlıklar halinde incelemek daha isabetli ola-

caktır.

3.1. Yerleşim Yerini Türkiye'ye Nakleden Kişiler Tarafından Getirilen Kullanılmış Ev Eşyası

Bakanlar Kurulu'nca Gümrük Kanunu'nun 167/5'inci maddesinin son paragrafı ile maddenin uygulanması konusunda kendisine **tanınan yetkiye istinaden çıkarılan** 2009/15481 sayılı 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı'nın 48'inci maddesi ile yerleşim yerini Türkiye Gümrük Bölgesi'ne nakleden gerçek kişilere ait kullanılmış ev eşyası ithalatı muafiyetinin kapsamını düzenlemiştir.

Söz konusu maddede sayılan kişilerin, kendilerine ait kullanılmış ev eşyasını gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma sokmalarına izin verileceği yer almaktadır.

Bu kişiler;

"a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında devamlı olarak en az yirmi dört ay ikamet ettikten sonra, yerleşim yerini Türkiye Gümrük Bölgesi'ne kesin olarak nakleden gerçek kişiler.

b) Yurt dışındaki milli veya milletlerarası kadrolara atanıp da bu görevlerinden dönen kamu görevlileri.

c) Türk vatandaşlığına geçmek suretiyle yerleşim yerini yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesi'ne kesin olarak nakleden kişiler" şeklinde belirlenmiştir.

Bahse konu kararın aynı maddesinde;

Türkiye Gümrük Bölgesi dışında devamlı olarak en az yirmi dört ay ikamet ettikten sonra, yerleşim yerini Türkiye Gümrük Bölgesi'ne kesin olarak nakleden gerçek kişiler için Türkiye Gümrük Bölgesi'nde bir yıl içinde altı aydan az **süre ile geçici olarak bulunmanın** devamlılık halini bozmayacağı; buna karşın bu sürelerin Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki yerleşim yerinde aranan yirmi dört ay kalma

süresine dâhil edilmeyeceği,

Yurt dışındaki milli veya milletlerarası kadrolara atanıp da bu görevlerinden dönen kamu görevlileri ile Türk vatandaşlığına geçmek suretiyle yerleşim yerini yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesi'ne kesin olarak nakleden kişiler için ise Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az yirmi dört ay ikamet etme şartı aranmayacağı hususları da düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, Türkiye'de bir takvim yılında kırk beş güne kadar kalışlar yurt dışındaki ikamet süresinden sayılır. Türkiye Gümrük Bölgesi dışında son on yıl içinde en az beş yıl ikamet eden gerçek kişiler için yerleşim yerlerine ilişkin bu süre şartı aranmaz.

Öte yandan sürekli görevle yabancı bir ülkede bulunmakta iken sürekli görevle başka bir ülkeye atanan kamu görevlisi kişilerin, yeni tayin edildikleri ülkenin özelliği veya uzaklığı sebebiyle eşyasını beraberlerinde götürmelerinin külfetli ve masraflı bulunması veya Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirmelerinde veya göndermelerinde zorunluluk bulunması hallerinde, durumlarının tevsik edilmesi kaydıyla, yurt dışındaki ev eşyası için muafiyet uygulanır.

Nitekim 2009/15481 sayılı 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı'nın 48'inci maddesinin 4'üncü fıkrasındaki *“Sürekli görevle yabancı bir ülkede bulunmakta iken yine sürekli görevle başka bir yabancı ülkeye atanan memurların, yeni tayin edildikleri ülkenin özelliği veya uzaklığı sebebiyle eşyasını beraberlerinde götürmelerinin külfetli ve masraflı bulunması veya Türkiye Gümrük Bölgesi'ne getirmelerinde veya göndermelerinde zorunluluk bulunması hallerinde, durumlarının tevsik edilmesi kaydıyla, yurt dışındaki ev eşyası için muafiyet uygulanır.”* hükmü gereği bu kişilerin bahse konu muafiyetten durumlarının ispatlanması koşuluyla yararlandırılacağı ifade edilmiştir.

Diğer yandan konuya “Türk vatandaşlığına geçmek suretiyle yerleşim yerini yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesi'ne kesin olarak nakleden kişiler” açısından bakıldığında; Türk vatandaşlığının kazanılmasına dair usul ve esaslar 12/6/2009 günlü, 27256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu ile düzenlenmiştir. Bu Kanun'a göre Türk vatandaşlığı iki yolla kazanılır. Bunlar; doğum ile kazanılan vatandaşlık ve sonradan kazanılan vatandaşlıktır. Doğumla kazanılan vatandaşlık doğum anından itibaren hüküm ifade eder.

Türkiye içinde veya dışında Türk vatandaşı ana veya babadan evlilik birliği içinde doğan çocuk Türk vatandaşıdır. Türk vatandaşı ana ve yabancı babadan evlilik birliği dışında doğan çocuk Türk vatandaşıdır. Türk vatandaşı baba ve yabancı anadan evlilik birliği dışında doğan çocuk ise soy bağı kurulmasını sağlayan usul ve esasların yerine getirilmesi halinde Türk vatandaşlığını kazanır. Türkiye'de doğan ve yabancı ana ve babasından dolayı doğumla herhangi bir ülkenin vatandaşlığını kazanamayan çocuk, doğumdan itibaren Türk vatandaşıdır. Türkiye'de bulunmuş çocuk aksi sabit olmadıkça Türkiye'de doğmuş sayılır.

Sonradan kazanılan Türk vatandaşlığı, yetkili makam kararı veya evlat edinilme ya da seçme hakkının kullanılması ile gerçekleşir.

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen bir yabancı, bu Türk Vatandaşlığı Kanunu'nda belirtilen şartları taşıması halinde yetkili makam kararı ile Türk vatandaşlığını kazanabilir. Ancak, aranan şartları taşımak vatandaşlığın kazanılmasında kişiye mutlak bir hak sağlamaz.

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılardan başvuruda;

a) Kendi millî kanununa, vatansız ise Türk kanunla-

- rına göre ergin ve ayırt etme gücüne sahip olmak,
- b) Başvuru tarihinden geriye doğru Türkiye'de ke-sintisiz beş yıl ikamet etmek,
- c) Türkiye'de yerleşmeye karar verdiğini davranışla-ri ile teyit etmek,
- ç) Genel sağlık bakımından tehlike teşkil eden bir hastalığı bulunmamak,
- d) İyi ahlak sahibi olmak,
- e) Yeteri kadar Türkçe konuşabilmek,
- f) Türkiye'de kendisinin ve bakmakla yükümlü oldu-ğu kimselerin geçimini sağlayacak gelire veya mes-leğe sahip olmak,
- g) Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak,

Şartları aranır.

Türk vatandaşlığını kazanmak isteyen yabancılarda, yukarıda sayılan şartlarla birlikte, taşıdıkları devlet vatandaşlığından çıkma şartı da aranabilir. Bu tak-dirin kullanılmasına ilişkin esasların tespiti Bakanlar Kurulu'nun yetkisindedir.

Türk vatandaşlığının kazanılmasında istisnai bazı durumlar mevcuttur. Bu açıdan, Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla İçişleri Bakanlığının teklifi, Bakanlar Kurulunun kararı ile aşağıda belirtilen ya-bancılar⁹ Türk vatandaşlığını kazanabilirler:

⁹ 06/04/2010 tarihli ve 27544 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlü-ğe giren 2010/139 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İliş-kin Yönetmelik'te yapılan son değişikliklerle (2016/9601 Türk Vatandaşlığı Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 12.01.2017 tarihli ve 29946 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak, aynı tarihte yürürlüğe girmiştir) aşağıdaki şartlardan herhangi birini sağlayan yabancılardan, İçişleri Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulu kararı ile istisnai olarak Türk vatandaşlığı kazanabileceği düzenlenmiştir.

Buna göre:

- En az 2.000.000 Amerikan Doları tutarında sabit sermaye yatırımı gerçekleş-tirdiği Ekonomi Bakanlığınca tespit edilen,
- En az 1.000.000 Amerikan Doları tutarında taşınmaz tapu kayıtlarına üç yıl satılmaması şerhi koyulmak şartıyla satın aldığı Çevre ve Şehircilik Bakanlı-

a) Türkiye'ye sanayi tesisleri getiren veya bilimsel, teknolojik, ekonomik, sosyal, sportif, kültürel, sa-natsal alanlarda olağanüstü hizmeti geçen ya da geçeceği düşünülen ve ilgili bakanlıklarca hakların-da gerekçeli teklifte bulunulan kişiler.

b) Vatandaşlığa alınması zaruri görülen kişiler.

c) 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Ulus-lararası Koruma Kanunu'nun 31'inci maddesinin bi-rinci fıkrasının (j) bendi uyarınca ikamet izni alanlar ile Turkuaz Kart sahibi yabancılar ve bunların ya-bancısı eşi, kendisinin ve eşinin ergin olmayan veya bağımlı yabancı çocuğu.

d) Göçmen olarak kabul edilen kişiler.

e) Vatandaşlığa alınması zaruri görülen kişiler.

Türk vatandaşlığının ikamet şartına bağlı olarak kazanılması, Kanun'un 29'uncu maddesi uyarınca Türk vatandaşlığı kaybettirilenler Bakanlar Kurulu kararıyla, Kanun'un 34'üncü maddesi uyarınca Türk vatandaşlığını kaybedenler İçişleri Bakanlığınca kara-ryıyla, millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir halinin bulunmaması ve Türkiye'de üç yıl ikamet etmek şartıyla mümkündür.

Türk vatandaşlığının ikamet şartı aranmaksızın ye-niden kazanılması da mümkündür. Bu bağlamda, Millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla aşağıda belirtilen kişiler Türkiye'de ikamet etme süresine bakılmaksızın, Türk vatandaşlığını Bakanlık kararıyla yeniden ka-zanabilirler.

ğınca tespit edilen,
-En az 100 kişilik istihdam oluşturduğu Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakan-lığıınca tespit edilen,
-En az 3.000.000 Amerikan Doları tutarında mevduatı üç yıl tutma şartıyla Türkiye'de faaliyet gösteren bankalara yatırdığı Bankacılık Düzenleme ve De-netleme Kurumunca tespit edilen,
-En az 3.000.000 Amerikan Doları tutarında Devlet borçlanma araçlarını üç yıl tutmak şartıyla satın aldığı Hazine Müsteşarlığıınca tespit edilen Yabancılar Yönetmeliğinin ilgili 20. maddesinin 2. fıkrası kapsamında Türk vatandaşlığına hak kazanabilecektir.
Belirtilen parasal değerlerin belirlenmesinde, tespit tarihindeki Türkiye Cum-huriyet Merkez Bankasının efektif satış kuru esas alınır.

a) Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler.

b) Ana veya babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybedenlerden Kanun'un 21'inci maddesinde öngörülen süre içerisinde seçme hakkını kullanmayanlar.

Türk vatandaşlığı evlenme yoluyla da kazanılabilir. Bir Türk vatandaşı ile evlenme doğrudan Türk vatandaşlığını kazandırmaz. Ancak bir Türk vatandaşı ile en az üç yıldan beri evli olan ve evliliği devam eden yabancılar Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunabilir. Başvuru sahiplerinde;

- a) Aile birliği içinde yaşama,
- b) Evlilik birliği ile bağdaşmayacak bir faaliyette bulunmama,
- c) Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmama,

Şartları aranır.

Başvurudan sonra Türk vatandaşı eşin ölümü nedeniyle evliliğin sona ermesi halinde birinci fıkranın (a) bendindeki şart aranmaz.

Evlenme ile Türk vatandaşlığını kazanan yabancılar evlenmenin butlanına karar verilmesi halinde evlenmede iyiniyetli iseler Türk vatandaşlığını muhafaza ederler.

Türk vatandaşlığının evlat edinilme ile kazanılması da mümkündür. Bu çerçevede, bir Türk vatandaşı tarafından evlat edinilen ergin olmayan kişi, millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla, karar tarihin-den itibaren Türk vatandaşlığını kazanabilir.

Türk vatandaşlığının seçme hakkı ile kazanılması ise Kanun'un 27'nci maddesi uyarınca ana veya babalarına bağlı olarak Türk vatandaşlığını kaybeden çocuklar ergin olmalarından itibaren üç yıl içinde

seçme hakkını kullanmak suretiyle mümkündür.

Önemle belirtmek gerekir ki, vatandaşlık başvurusunda bulunan kişi tarafından Kanun'da aranan şartlarının sağlanıyor olması vatandaşlığın kazanılacağına dair mutlak bir hak oluşturmamaktadır. Yetkili makamların takdir yetkisi vatandaşlık başvurularında son derece geniştir¹⁰.

3.2. Türkiye'de Satın Alma veya Kiralama Suretiyle Edindikleri Konutta Kullanılmak Üzere Yerleşim Yeri Türkiye Dışında Bulunan Kişiler Tarafından Getirilen Kullanılmış Ev Eşyası

2009/15481 sayılı 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı'nın 57'nci maddesinde ise yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunan gerçek kişilerin Türkiye'de edindikleri konutlarda kullanılmak üzere getirdikleri ev eşyası ithalatı muafiyetinin kapsamı düzenlenmiştir. Nitekim 1'inci fıkrada "*Türkiye Gümrük Bölgesi*"¹¹ dışında sürekli olarak, en az yirmi dört ay süre ile yerleşik bulunan gerçek kişiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesi'nde kiralanmak veya satın alınmak suretiyle edindikleri konutlarında kullanılmak üzere, serbest dolaşıma sokulan kendilerine ait ev eşyasına muafiyet tanınır." denilmek suretiyle muafiyetten yararlanmanın ön koşulunun "Türkiye Gümrük Bölgesi dışında sürekli olarak 24 ay süreyle yerleşik olmak" olduğu anlaşılmaktadır.

¹⁰ http://www.ozturklawoffice.com/Makaleler-22-TURK_VATANDASLIGININ_KAZANILMASI, (E.Tarihi-19/06/2017)

¹¹ 4458 sayılı Gümrük Kanunu md. 2: Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi, Türkiye Cumhuriyeti topraklarını kapsar. Türkiye kara suları, iç suları ve hava sahası gümrük bölgesine dâhildir. Bu Kanun'da geçen Türkiye Gümrük Bölgesi ve Gümrük Bölgesi kavramları Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesini ifade eder.

Kara Suyu: Türk karasuları Türkiye ülkesine dâhildir. Türk karasularının genişliği altı deniz milidir. (1 Deniz Mili 1852 metredir. 6 Deniz Mili 11.11 Km) Bakanlar Kurulu, belirli denizler için, o denizlerle ilgili bütün özellikleri ve durumları göz önünde bulundurmak ve hakkaniyet ilkesine uygun olmak şartıyla, altı deniz milinin üstünde karasuları genişliği tespit etmeye yetkilidir.

İç Su: Tabii ve suni göller, baraj gölleri, dalyan ve nehirleri.

Hava Sahası: Türkiye Cumhuriyetinin egemenliği altındaki ülke ile Türk karasuları üzerindeki sahayı ifade eder.

Diğer yandan muafiyetin uygulanabilmesi açısından;

- a) Eşyanın kullanılmış olması,
- b) Türkiye’de bulunan konuta sahip olunması veya
- c) Konutun en az bir yıl için kiralanmış olması koşullarının da sağlanması gereklidir.

Yukarıda sayılan koşullardan (b) veya (c) koşullarından birinin sağlanamadığı durumda ev eşyasına hangi hükümlerin uygulanacağı sorusu hemen aklımıza gelmiştir. Bu durumda ev eşyasının gümrük vergileri tam muafiyet suretiyle vergileri teminata bağlanarak geçici ithaline¹² izin verilebilecektir.

Öte yandan Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik bulunan gerçek kişiler, Türkiye Gümrük Bölgesi’nde edindikleri konutlarda kullanılmak üzere getirdikleri, kullanılmış ev eşyasını bir defaya mahsus olmak üzere gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma sokabilirler. Muafiyet, bir konut ve aynı kişi için bir defa ile sınırlıdır.

Bu kapsamda muaf olarak eşya ithal edecek olan kişilere ilişkin temel şart, daha önce zikredildiği üzere bu kişilerin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik olmaları olup, bu noktada kişilerin uyuğu dikkate alınmamaktadır.

Söz konusu kişilerin, Türkiye’ye son giriş tarihinden geriye doğru en az yirmi dört ay süre ile sürekli olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik olmaları gerekir. Türkiye’ye son giriş tarihinden geriye doğru bir yılda yüz seksen beş güne kadar yurttan bulunmak süreklilik halini bozamaz. Türkiye Gümrük

Bölgesi dışında son on yıl içinde en az beş yıl ikamet eden gerçek kişiler için yerleşim yerlerine ilişkin bu süre şartı aranmaz.

Peki, bu muafiyetten eşlerin ayrı ayrı yararlanabilmesi mümkün mü? Hayır, söz konusu muafiyet aile ünitesine (anne, baba ve 18 yaşından küçük çocuklar) tanınmıştır¹³. Keza eşlerin farklı ülkelerde bulunmaları halinde de aile ünitesi esası uygulanır.

Bir diğer husus eşyanın başka bir konutta kullanılması durumunda da muafiyet uygulamasının devam edip etmeyeceğidir. Bahse konu Karar’ın 57’nci maddesinin 5’inci fıkrasında belirtildiği üzere eşyanın, aynı kişi tarafından Türkiye’de kiralanmak veya satın alınmak suretiyle elde edilen başka bir konutta kullanılması durumunda muafiyet uygulaması devam edecektir.

4. Kullanılmış Ev Eşyası Olarak Değerlendirilmeyecek Eşya

Cevaplanması gereken bir diğer soru da, hangi eşyanın kullanılmış ev eşyası olarak değerlendirileceği sorusudur. Bu açıdan taşınabilir alet ve cihazlar hariç olmak üzere, bir ticaret veya meslek icabı kullanılacak malzemelerin kullanılmış ev eşyası muafiyeti kapsamında serbest dolaşıma girişine izin verilmeyecektir. 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Karar’ının 49/4’ünün lafzından anlaşılacağı üzere, tacirler ve serbest meslek erbapları bir ticaret veya meslek icabı taşınabilir alet ve cihazlarını, kullanılmış ev eşyası muafiyeti kapsamında serbest dolaşıma girişine izin alabilecektir.

4.1. Kullanılmış Ev Eşyasının Muaf Olarak Getirilebileceği Süre

Kullanılmış ev eşyasının gümrük vergilerinden muaf olarak Türkiye Gümrük Bölgesi’ne hangi sürelerde

¹² 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 3/15’e göre Gümrük Rejimleri şunlardır;

- a) Serbest dolaşıma giriş rejimi,
- b) Transit rejimi,
- c) Gümrük antrepo rejimi,
- d) Dâhilde işleme rejimi,
- e) Gümrük kontrolü altında işleme rejimi,
- f) Geçici ithalat rejimi,
- g) Hariçte işleme rejimi ve
- h) İhracat rejimi.

¹³ Aile Ünitesi: Bir bütün olarak karı-koca ve 18 yaşından küçük çocukları ifade eder.

beyan edileceğine 1 Sıra No.lu Gümrük Muafiyeti Tebliği'nin 11'inci maddesiyle açıklık getirilmiştir. Madde hükmüne göre kişiler kullanılmış ev eşyasının serbest dolaşıma sokma haklarından mücbir sebep veya beklenmeyen haller¹⁴ ile karşılaşmadığı sürece şu süreler çerçevesinde yararlanacaklardır;

Yerleşim yerini Türkiye Gümrük Bölgesi'ne nakleden gerçek kişilere, kullanılmış ev eşyasını gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma sokmalarına gelişlerinden önce veya beraberlerinde ya da gelişlerinden sonraki altı ay içerisinde,

Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerin ölümü ile Türkiye'de yerleşik gerçek kişi mirasçılardan olan kişi/kişilerin kullanılmış ev eşyasını gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma sokmalarına ise veraset ilanı tarihinden itibaren yirmi dört ay içerisinde,

İzin verilir.

4.2. Muafiyet Hakkının Mükerrer Kullanımının Kontrolü

Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 2012/10 sayılı Genelgesi ve 2 Seri No.lu Gümrük Muafiyeti Tebliği uyarınca muafiyet hakkının mükerrer kullanımının kontrolünde dikkat edilmesi gerekenler özetle aşağıda ifade edilmiştir:

Mülga 1 Seri No.lu Tebliğ'in yürürlükte olduğu 18/02/2000-20/07/2011 döneminde naklihane işlemini müteakip sözlü beyan formunun sayı ve tarihi

ilgilinin pasaportuna işlenmek suretiyle, idarece pasaportlar üzerinden aynı kişi tarafından daha önce naklihane yapıp yapılmadığının kontrolü gerçekleştirilmekte idi. Söz konusu kontrolün kişilerin pasaport bilgilerinden gümrük idarelerince tespitinin yapılamaması halinde, bu kontrol yine mülga Tebliğ uyarınca Edirne Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğü bünyesinde kayıt altına alınan istatistik veriler aracılığı ile yapılmakta idi.

Ardından 06/07/2011 tarihli 27986 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanıp, 21/07/2011 tarihinde yürürlüğe giren Mülga 1 Sıra No.lu Gümrük Muafiyeti Tebliği ile hem kullanılmış ev eşyası ithal eden kişilerin bu hakkı kullandıklarına dair gümrük idarelerince pasaporta şerh düşülme yöntemi hem de kullanılmış ev eşyası istatistiklerin Edirne Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğüne (Trakya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü) gönderilmesi uygulamasına son verilmiştir.

Diğer taraftan, anılan Tebliğ'in 14'üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtildiği üzere, söz konusu hakkın mükerrer kullanımının kontrolü, Tebliğ'in yürürlüğe girdiği 21/07/2011 tarihinden itibaren 24 ay boyunca, kullanılmış ev eşyası ithaline ilişkin gümrük işlemlerinde pasaport veya pasaport yerine geçen belgelerin kontrolü ile zayıyından alınmış ve veriliş tarihi iki yılı doldurmamış yeni pasaportlarda ise, yurt dışında 24 aydan fazla ikamet edildiğine dair dış temsilciliklerimizden alınan belgenin kontrolü ile sağlanmıştır.

Yine bu süre içerisinde, söz konusu kontrolün kişilerin pasaport bilgilerinden tespitinin gümrük idarelerince yapılamaması halinde, bu kontrol 06/07/2009-06/07/2011 tarihleri arasında Edirne Gümrük ve Muhafaza Başmüdürlüğünden (Trakya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü) temin edilen istatistik verilerin bulunduğu gümrük intranette yer alan "*Naklihane İşlemleri Sorgulamaları*"ndan ger-

¹⁴ 07/10/2009 tarihinde yürürlüğe giren Gümrük Yönetmeliği'nin 31. maddesinin 3. fıkrasına göre mücbir sebep ve beklenmeyen haller şunlardır:

- Doğal afetler (yangın, yer sarsıntısı, su basması, don, fırtına, kasırga vb.)
- Kanuni grev ve lokavtlar,
- Genel salgın hastalık,
- Kısmi veya genel seferberlik ilanı,
- Devletçe konulan yasaklar, abluka veya savaş hali, terör,
- Ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk,
- Yükümlü firmanın iflası veya şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,
- Yükümlü firmanın faaliyetinin kamu otoritelerince durdurulması,
- Yükümlünün iradesi dışında meydana gelen ve müdahalesiyle önlenemeyecek diğer durumlar.

çekleştirilmiştir.

2 Seri No.lu Gümrük Muafiyeti Tebliği'nin yürürlüğe girdiği 06/06/2017 tarihi itibarıyla sözü edilen Tebliğ'in 16 ve 21'inci maddeleri uyarınca; kullanılmış ev eşyasına ilişkin gümrük işlemlerinde, kişinin kendisi ve aile üntesindeki diğer kişiler tarafından bu hakkın mükerrer olarak kullanılıp kullanılmadığı, gerek Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az yirmi dört ay ikamet ettikten sonra yerleşim yerini kesin olarak Türkiye Gümrük Bölgesi'ne nakleden gerçek kişiler ve gerekse yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunan gerçek kişilerin Türkiye'de edindikleri konutlarda kullanılmak üzere getirilen ev eşyası için elektronik sistemler üzerinden tespit edilecektir. Elektronik sistemlerden anlaşılması gereken GÜVAS¹⁵'tir.

4.2.1. Naklihanne Durumunun Kontrolü

Yerleşim yerini Türkiye Gümrük Bölgesi'ne nakleden gerçek kişilere ait kullanılmış ev eşyası ithalatı muafiyeti hakkının mükerrer kullanılıp kullanılmadığının kontrolünde şu hususlar göz ardı edilmemelidir:

Öncelikle kullanılmış ev eşyası muafiyetinden daha önce faydalanmış olup, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az 24 ay ikamet ettikten sonra yerleşim yerini kesin olarak Türkiye Gümrük Bölgesi'ne nakleden gerçek kişilerin tekrar aynı muafiyetten yararlanabilmeleri için yurt dışında en az 24 ay yeniden ikamet tesis etmeleri gerekmektedir.

Bu çerçevede, yerleşim yerini nakleden kişilerin ev eşyasının serbest dolaşıma giriş işlemlerinde 2 Seri

No.lu Gümrük Muafiyeti Tebliği'nin 14'üncü maddesi gereğince, yerleşim yerinin nakledildiğine ilişkin dış temsilciliklerimizden alınacak ikamet nakli belgesinin gümrük idaresine ibrazı istenmektedir.

Ayrıca birden fazla tabiiyeti bulunan ve tabiiyetlerinden biri Türk olan kişiler, ikamet nakil belgesini ibraz etmeleri halinde 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 48'inci maddesi kapsamında kullanılmış ev eşyası muafiyeti hükümlerinden yararlanabileceklerdir.

4.2.2. Kiralama ya da Satın Alma Suretiyle Konut Edinilmesi Durumunun Kontrolü

2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 57'nci maddesinin dördüncü fıkrasında, yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunan gerçek kişiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesi'nde edindikleri konutlarda kullanılmak üzere getirdikleri kullanılmış ev eşyasını bir defaya mahsus olmak üzere muafet serbest dolaşıma sokmalarına izin verileceği belirtilmiştir.

Bu çerçevede, hakkın bir defaya mahsus kullanımının kontrolü yine 2 Seri No.lu Gümrük Muafiyeti Tebliği'nin 21 ve Gümrük Yönetmeliği'nin 172/4'üncü maddeleri gereğince sözlü beyan formundaki veriler ışığında GÜVAS üzerinden sorgu yapılmak suretiyle gerçekleştirilecektir. Yerleşim yerini nakleden gerçek kişilere ait kullanılmış ev eşyasının gümrük işlemlerinde olduğu gibi, anılan Karar'ın 57'nci maddesi çerçevesinde gerçekleştirilen ev eşyasının serbest dolaşıma giriş işlemlerinde kişilerin pasaportlarına şerh düşülmeyecektir.

Öte yandan yerleşim yeri nakli şartı aranmadan gerçekleştirilen kullanılmış ev eşyasının serbest dolaşıma giriş işlemlerinde ise, söz konusu Tebliğ'in 15'inci maddesinin ikinci fıkrasında da belirtildiği üzere, kişilerin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az 24 ay yerleşik olmaları esas olup, kişilerin uyuğu

¹⁵ GÜVAS: Gümrük İdarelerinin Modernizasyonu Projesi (GİMOP) çerçevesinde, Türkiye genelinde tüm gümrük idarelerinde operasyonel olarak girilen ithalat, ihracat, transit ve kaçakçılık olaylarına ilişkin bilgilerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde merkezde oluşturulan bir veri tabanında toplanarak, karar vericilere bilginin hızlı ve sağlıklı iletilmesini sağlayan sisteme GÜVAS (Gümrük Veri Ambar Sistemi) denilmektedir. Sistem, yönetsel kararların alınmasında, kaçakçılık takibatlarında, genel veya bölgesel risk analizi yapılmasında gerekli olan verileri toplamak ve değerlendirmek suretiyle yöneticilere çok boyutlu analiz yapma olanağını sunmaktadır.

dikkate alınmayacaktır.

Bu kişilerin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az 24 ay yerleşik olmalarının tespiti ise, Tebliğ'in 18'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan dış temsilciliklerimizden ya da Türkiye'de bulunan yabancı ülke temsilciliklerinden alınacak belge ile yapılacaktır. Söz konusu belgenin ibrazının yabancı ülke yasaları uyarınca mümkün olmaması durumunda ise, kişinin yurda giriş çıkış kayıtlarının kontrolü ile yetinilecektir.

Ayrıca söz konusu kişilerce edinilen konut;

a) Satın alınmış ise, kişinin veya eşinin adına düzenlenmiş olan tapu veya satış vaadi ile kooperatiflerden satın alınan ancak kooperatiflerde kat irtifakının geç yapılması nedeniyle tapunun ibraz edilemediği konutlarda kat irtifaklı arsa tapusunun; mevcudiyeti ve satın alma yoluyla tesis edilen adresin var olup olmadığı ile

b) Kiralanmış ise, kişi veya eşinin adına düzenlenmiş noter tasdikli en az 1 yıllık kira sözleşmesinin mevcudiyeti ile kiralama yoluyla tesis edilen adresin var olup olmadığının,

Araştırılması gerekir.

4.2.3. Milli veya Milletlerarası Kadrolara Sürekli Görevle Atanıp Bu Görevlerinden Dönen Kamu Görevlileri Durumunun Kontrolü

Yurt dışındaki milli veya milletlerarası kadrolara sürekli görevli olarak atanıp da bu görevlerinden dönen kamu görevlilerince gerçekleştirilen serbest dolaşıma giriş işlemlerinde, 2 Seri No.lu Gümrük Muafiyeti Tebliği'nin 14/1-d maddesine istinaden;

i) Atama kararı veya kamu görevlisinin bağlı bulunduğu kamu kurum veya kuruluşu tarafından verilecek görevin sona erdiğini gösteren belge¹⁶,

ii) Vukuatlı nüfus kayıt örneği ve

iii) Sözlü beyan formuna eklenecek eşya listesi

İbrazı gerekmektedir.

Bununla birlikte, anılan Tebliğ'in 14'üncü maddesinin birinci fıkrası ile muafiyet hakkından faydalanmak üzere; kamu görevlilerinin kendisine, kamu görevlisinin eşine ve Gümrük Kanunu'nun 225'inci maddesi çerçevesinde temsil yetkisini haiz kişilere gümrük idaresine müracaat edilmesine imkân tanınmıştır.

Bu çerçevede, kamu görevlilerinin görevlerinin bitiminden önce eşleri veya Gümrük Kanunu çerçevesinde temsil yetkisini haiz kişiler tarafından gerçekleştirilen serbest dolaşıma giriş işlemlerinde, eşlerinin veya temsil edilenin yurt dışında görevli olduklarına ve görev sürelerinin sona ermediğine dair bağlı buldukları kamu kurum veya kuruluşu tarafından verilen belgenin ibrazı ile yetinilecek, ayrıca bu kişilerden ikamet nakil belgesinin ibrazı istenmeyecektir.

4.3. Kullanılmış Ev Eşyası İthal Hakkının Partiler Halinde Getirilerek Kullanıp Kullanılmayacağı

Yerleşim yerini Türkiye'ye nakleden kişiler tarafından kullanılmış ev eşyası ithal hakkı bir partide kullanılabilmesi gibi, Türkiye Gümrük Bölgesi'ne gelişlerinden önce veya altı ay sonraki süre içinde olmak kaydıyla muhtelif partiler halinde de kullanılabilir.

Diğer yandan Türkiye'de satın alma veya kiralama suretiyle edindikleri konutta kullanılmak üzere yerleşim yeri Türkiye dışında bulunan yükümlüler 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 57'nci

¹⁶ nu'nun 225 inci maddesi çerçevesinde temsil yetkisini haiz kişiler tarafından gerçekleştirilen serbest dolaşıma giriş işlemlerinde, kamu görevlilerinin yurt dışında görevli olduklarına ve görev sürelerinin sona ermediğine dair bağlı buldukları kamu kurum veya kuruluşu tarafından verilen belgenin ibrazı halinde, ayrıca bu kişilerin eşlerinden ikamet nakil belgesinin ibrazı istenmez.

¹⁶ Kamu görevlilerinin görevlerinin bitiminden önce, eşi veya Gümrük Kanu-

maddesinin 4'üncü fıkrasındaki “Muafiyet, bir konut ve aynı kişi için bir defa ile sınırlıdır” hükmünü geniş yorumladıklarında eşyasını partiler halinde getirebileceklerdir. Bu noktada her ne kadar eşyanın partiler halinde getirilmesi bir yasal boşluk gibi görünse de yükümlüler eşyasını birden fazla seferde getirerek yurt içinde satma, kiralama ve ödünç verme vb. girişimlerde bulunamayacaklardır. Çünkü bu ihtimallere karşılık tedbir niteliğinde bir düzenleme mevcuttur. 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 107'nci maddesinin “muaf olarak serbest dolaşıma sokulan her türlü eşya, gümrük idaresinden izin alınmaksızın muafiyetten faydalanamayan kişi, kurum ve kuruluşlara belli bir para karşılığı veya karşılıksız olarak ödünç verilemez, teminat olarak gösterilemez, kiralanamaz, devredilemez, satılamaz veya muafiyet amacı dışında kullanılamaz¹⁷” hükmü ile söz konusu muafiyet için yasaklama ve kısıtlamalar belirlenmiştir.

Öte yandan bu hüküm dar yorumlandığında kişiler/ taraflar eşyasını bir seferde getirme zorunluluğu ile mağduriyetler yaşayabileceklerdir. Bu açıdan “bir defa” ibaresinden ne anlaşılması gerektiğinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

5. Muafiyetin İstisnası Olarak Cihazlara TRT Bandrol Ücreti Ödenmesi

Şahısların kullanılmış ev eşyası ithalatlarını gümrük vergilerinden muaf olarak yapabileceğini ifade ettiysen de bunun bir istisnası bulunmaktadır. Bu açıdan, 3093 sayılı Türkiye Radyo - Televizyon Gelirleri Kanunu'nun 3'üncü maddesinin “Bu Kanun'un 1'inci maddesinde belirtilen cihazları imal edenler satıştan önce; ithal edenler ise serbest dolaşıma girişinde bandrol veya etiket almaya mecburdur” amir hükmü gereğince mezkur Kanun'un 1'inci maddesinde belirtilen “radyo, televizyon, video ve

birleşik cihazlar” tipi eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında ilgili gümrük idaresince TRT Bandrol Ücreti tahsil olunacaktır. Bu noktada, anılan madde ile TRT Bandrol Ücreti'nin imalatçılar, ticari gaye ile ithal edenler ve ticari gaye dışında ithal edenler olmak üzere 3 yükümlüsünün bulunduğu anlaşılmaktadır. Ticari gaye dışında ithal edenlerden anlaşılması gereken Gümrük Kanunu'nun 167'nci maddesinde yer alan ve yurt dışından Gümrük Vergisi muafiyetinden yararlanılarak ithalat yapılmasıdır. Dolayısıyla Gümrük Kanunu'nca tanınan muafiyetlerden yararlanan kişiler de TRT Bandrol Ücreti'nin yükümlüsü olacaklardır.

Söz konusu eşyadan hangi tutarlarda TRT Bandrol Ücreti tahsil edileceği 2016/9594 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile düzenlenmiştir. Bu kapsamda, ticari ithalat maksadı dışında yurt dışından getirilecek televizyon, radyo, video, uydu alıcı cihazları, birleşik cihazlar ile bunların dışında kalan radyo televizyon yayını almaya yarayan her türlü cihazlar için bir defaya mahsus Bandrol Ücreti tahsil edilecektir.

İnceleme konusu olan muafiyetli kullanılmış ev eşyası ithali esasen ticari gaye dışında ithal edenler boyutunda değerlendirileceğinden, Bandrol, bu eşya için serbest dolaşıma giriş beyannamesindeki (özel tüketim vergisi hariç) Katma Değer Vergisi matrahı üzerinden tahsil edilecektir.

Bandrol ücretleri; 2017 yılı için televizyonlarda 8-80 Euro, bilgisayar ve tabletlerde 10 Euro, radyolarda 1-2 Euro, videolarda (televizyon yayınlarını alma ve kaydetme özelliği olanlar) 18 Euro, radyo ve TV yayını almaya yarayan set üstü kutusu ile her türlü uydu alıcı cihazda 7 Euro, birleşik cihazlarda 1-21 Euro, cep tipi radyolu Mp3-Mp4 çalar, radyo ve televizyon yayını almaya yarayan her türlü cihazlar ile taşıtlarda kullanılmaya mahsus navigasyonlu multimedya cihazlarında 2-15 Euro, dâhili tüner veya internet bağlantısı vasıtasıyla radyo ve/veya TV ya-

¹⁷ Bu kısıtlamalar ev eşyasını naklihaneye yoluyla getirenler için 1 yıl süreyle geçerli iken, konut kiralama/satın alma yoluyla getirenler için süresizdir.

ynlarını alabilenler cep telefonlarında 20 Euro ve bu cihazlar dışında kalan radyo ve televizyon yayını almaya yarayan her türlü cihazda 18 Euro olarak uygulanmaktadır.

Buna karşılık bandrol konusuna giren eşya ticari gaye ile ithal edilmiş olsaydı bu durumda bandrol 11/09/2014 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren ve “Torba Yasa” olarak bilinen 6552 sayılı İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun’un ilgili hükmü gereği artık ticari gaye ile ithal edilen bandrol konusu eşya için ödenen bandrol ücretleri ithalat vergileri tanımı içerisinde değerlendirileceğinden bahisle ödenen bandrol ücreti ithal anında ödenen ÖTV ve KDV matrahına ilave edilecektir. Dolayısıyla TRT Bandrolü’ne tabi eşya ithal eden firmalarca ithal anında ödenen vergiler Gümrük Vergileri muafiyetinden yararlanılarak ithalat yapmak isteyenlere göre daha yüksektir. Ticari ithalat olarak değerlendirilen ithalatlarda bandrol konusuna giren eşya için tahsil edilecek bandrol ücreti ise 2015/7757 sayılı 3093 Sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu Uyarınca Radyo, Televizyon, Video ve Birleşik Cihazlar İle Bunların Dışında Kalan Radyo ve Televizyon Yayınlarını Almaya Yarayan Her Türlü Cihazdan Alınacak Bandrol Ücretlerine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı¹⁸ ile düzenlenmiştir. Bu Karar’da eşyanın cinsine ve gümrük tarife istatistik pozisyonuna göre %0,01 ila %16 arasında değişen oranlarda bandrol ücreti tahsil olunmaktadır.

Muafiyet kapsamında eşya getirme durumundaki maktu tutarlarda tahsil olunan bandrol ücretlerinin aksine ticari maksatla yapılan ithalatlarda oransal bir düzenleme yapıldığı görülmektedir.

6. Muafiyetten Yararlanma Usulü ve

¹⁸ 08.08.2017 tarih ve 30148 sayılı R.G. 2017/10628 s. BKK ile değişik.

İbraz Edilmesi Gereken Belgeler

Kullanılmış ev eşyasının gümrük vergilerinden muaf olarak Türkiye Gümrük Bölgesi’nde serbest dolaşım sokulması için izlenmesi gereken usulün çerçevesi 07/10/2009’da yürürlüğe giren Gümrük Yönetmeliği’nin “Serbest dolaşıma girişte sözlü beyana tabi eşya” başlıklı 169’uncu maddesi ile çizilmiştir. Bahse konu madde hükmünde “Ticari nitelikte olmayan aşağıda yazılı eşyanın serbest dolaşıma girişi sözlü beyana tabidir” denilmek suretiyle (a) ila (g) fıkraları arasında bu eşya türleri sıralanmıştır. Yönetmelik’in mezkûr maddesinin (b) fıkrasındaki “Kanun’un 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (2), (4), (5), (6), (7) nci bentleri, (8) inci bendinin (d) alt bendinin (i) ve (ii) numaralı alt bentleri, (9) uncu bendinin (a) ve (b) alt bentleri, (10), (11) ve (12) nci bentlerinde belirtilen eşya” hükmünden anlaşıldığı üzere¹⁹ yerleşim yerini Türkiye’ye nakleden kişiler, Türkiye’de satın alma suretiyle edindikleri konutta kullanılmak üzere yerleşim yeri Türkiye dışında bulunan kişiler ve kiralama suretiyle edindikleri konutta kullanılmak üzere yerleşim yeri Türkiye dışında bulunan kişiler tarafından getirilen kullanılmış ev eşyası ithalatlarının gümrük vergilerinden muaf yapılabilmesi için işlemlerin “Sözlü Beyan”²⁰ usulü ile tekemmül ettirilmesi gerekecektir.

6.1. Yerleşim Yerini Türkiye’ye Nakleden Kişiler Tarafından Yapılacak Başvuru

¹⁹ 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 167’nci maddesinin 5’inci fıkrasında gerçek kişilerce serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyadan (b) bendinde “Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesi’ne nakleden gerçek kişilere ait her türlü kullanılmış ev eşyası” ve (g) bendindeki “Yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye’de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarında kullanılmak üzere geçici veya kesin olarak getirdikleri ev eşyası” yer almaktadır.

²⁰ 4458 sayılı Gümrük Kanunu madde 3/16’ya göre Gümrük Beyanı: Belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulmasını ifade eder.

Gümrük Beyanı şu şekillerde yapılır:

a)Yazılı olarak,
b)Sözlü olarak,
c)Bilgisayar kullanımı ile yürütülen bir veri işleme tekniği yoluyla ve
d)Eşya sahibinin eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutma isteğini ifade ettiği herhangi bir tasarruf yoluyla.

Gümrük idarelerince kullanılmış ev eşyasının muafien ithaline izin verilebilmesi için, kullanılmış ev eşyası ithal etmek isteyen kişilerin kendisi, eşi ve Gümrük Kanunu çerçevesinde temsil yetkisini haiz kişiler tarafından aşağıda belirtilen belgeler;

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az yirmi dört ay ikamet ettikten sonra yerleşim yerini kesin olarak Türkiye Gümrük Bölgesi'ne nakleden gerçek kişiler için;

i) İkamet nakil belgesi,

ii) Vukuatlı nüfus kayıt örneği,

iii) Sözlü beyan formuna eklenecek eşya listesi.

b) Yurt dışındaki milli veya milletlerarası kadrolara sürekli görevli olarak atanıp da bu görevlerinden dönen kamu görevlileri için;

i) Atama kararı veya kamu görevlisinin bağlı bulunduğu kamu kurum veya kuruluşu tarafından verilecek görevin sona erdiğini gösteren belge,

ii) Vukuatlı nüfus kayıt örneği,

iii) Sözlü beyan formuna eklenecek eşya listesi.

c) Türk vatandaşlığına geçmek suretiyle yerleşim yerini yabancı bir ülkeden Türkiye Gümrük Bölgesi'ne kesin olarak nakleden gerçek kişiler için;

i) İkamet nakil belgesi,

ii) Türk vatandaşlığına geçişi gösteren belge,

iii) Vukuatlı nüfus kayıt örneği,

iv) Sözlü beyan formuna eklenecek eşya listesi.

ç) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerin ölümü ile Türkiye'de yerleşik gerçek kişi mirasçıları için;

i) Veraset ilamı,

ii) Vukuatlı nüfus kayıt örneği,

iii) Birden fazla varis bulunması halinde, Türkiye'de bulunan diğer mirasçılar için noter tasdikli "feragat mukavelesi" ve

iv) Sözlü beyan formuna eklenecek eşya listesinin ibraz edilmesi gerekir.

6.2. Türkiye'de Satın Alma veya Kiralama Suretiyle Edindikleri Konutta Kullanılmak Üzere Yerleşim Yeri Türkiye Dışında Bulunan Kişiler Tarafından Yapılacak Başvuru

Gümrük idarelerince yerleşim yeri Türkiye Gümrük Bölgesi dışında bulunan gerçek kişiler tarafından kullanılmış ev eşyasının muafien ithaline izin verilebilmesi için, bu kişilerin kendisi, eşi ve Gümrük Kanunu çerçevesinde temsil yetkisini haiz kişiler tarafından aşağıda belirtilen belgelerin;

a) Türk vatandaşları veya çift uyruklu kişiler için vukuatlı nüfus kayıt örneği; yabancı uyruklu kişiler için dış temsilciliklerimizden ya da Türkiye'de bulunan yabancı ülke temsilciliklerinden alınan aile bireylerinin nüfus bilgilerini içeren belge; bu belgenin yabancı ülke yasaları uyarınca temin edilememesi durumunda ise kişilerin beyanı ile yetinilecektir.

b) Edinilen konut;

i) Satın alınmış ise, kişinin veya eşinin adına düzenlenmiş olan tapu veya satış vaadi ile kooperatiflerden satın alınan ancak kooperatiflerde kat irtifakının geç yapılması nedeniyle tapunun ibraz edilemediği konutlarda kat irtifaklı arsa tapusu,

ii) Kiralanmış ise, kişi veya eşinin adına düzenlenmiş noter tasdikli en az 1 yıllık kira sözleşmesi ve

c) Sözlü beyan formuna eklenecek eşya listesinin

ibraz edilmesi gerekir.

7. Cezai Yaptırım

Yükümlüler kullanılmış ev eşyasını getirirken -kasıtlı olmadan- mevzuatta öngörülen usullere aykırılığın doğmasına yol açtıklarında Gümrük Kanunu'nun 241'inci maddesinin 1'inci fıkrasının "*bu Kanun'a ve bu Kanun'da tanınan yetkilere dayanılarak çıkarılan ikincil düzenlemelerle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere söz konusu düzenlemelerde açıkça öngörülmüş olması kaydıyla altmış TL usulsüzlük cezası uygulanır*" hükmü dolayısıyla 2017 yılı için GGT (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 143) gereğince 92.00-TL ile cezalandırılacaktır. Söz konusu aykırılık "*gümrük idarelerince verilen kararlara dayanak oluşturan belge ve bilgilerin, ilgili kişiler tarafından yanlış olarak verilmesi*" tipine uygun ise bu defa usulsüzlük cezası 2 kat olarak uygulanacaktır.

Öte yandan çalışmanın 5 no.lu başlığında ele alınan TRT Bandrolü'nün ödenmemiş olduğunun fark edilmesi durumunda gümrük mevzuatı açısından uygulanacak yaptırımına baktığımızda; 5911 sayılı Gümrük Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun²¹'un 1. maddesi ile yapılan değişiklik; mali yüklerin ithalat vergileri, ithalat vergilerinin de gümrük vergileri kapsamına alındığı anlaşılmaktadır. Ayrıca 6455 sayılı Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun²² ile de 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun para cezalarına ilişkin maddelerinde birtakım düzenlemeler yapılmıştır.

Söz konusu Kanun'un 11. maddesi ile Gümrük Kanunu'nun 234'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "*gümrük vergisi*" kısmı "*ithalat vergileri*"; (b) bendinde yer alan "*gümrük vergisine*"

kısmı "*ithalat vergilerine*"; (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan "*gümrük vergisinden*" kısmı "*ithalat vergilerinden*" şeklinde değiştirilmiştir. Bu itibarla bahse konu eşya için hiç alınmadığı veya noksan alındığı anlaşılan bandrol ücreti dolayısıyla Gümrük Kanunu çerçevesinde işlem yapılarak, Gümrük Kanunu'nun 234'üncü maddesine göre gümrük vergilerinden (TRT Bandrolü) ayrı Üç Kat idari para cezası uygulanması gerekir. Bir başka açıdan bandrol ücretinin ithalatta KDV matrahının bir bileşeni olması dolayısıyla, bandrol ücreti kaynaklı KDV için de yine Gümrük Kanunu'nun 234'üncü maddesi ile para cezası tatbik edilecektir.

Diğer taraftan yükümlüler söz konusu muafiyet dâhilinde kullanılmış ev eşyasını Türkiye Gümrük Bölgesi'ne sokmak isterlerken kasten sahte olarak düzenlenmiş pasaport ve pasaport yerine geçen belgeler, ikamet nakil belgesi, vukuatlı nüfus kayıt örneği ve sözlü beyan formuna eklenecek eşya listesi vs. evrakı ilgili gümrük idaresine ibraz ettiklerinde bu durumun fark edilmesi halinde eşyaya el koyma tedbiri uygulanarak suç işlendiğinin sabit olması durumunda eşya/kazanç müsaderesine hükmedilecektir.

Bu fiilleri işleyen veya teşebbüste bulunan şahıslar, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun 3'üncü maddesinin 2'nci fıkrasının "*Eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır*" hükmünden cezalandırılır;

İthali kanun gereği yasak olan eşya ülkeye sokmaya çalışılırsa aynı Kanun'un 3'üncü maddesinin 7'nci fıkrasındaki "*İthali kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeye sokan kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. İthali yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek*

²¹ 07/07/2009 günlü 27281 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış, 07/10/2009 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

²² 11/04/2013 günlü 28615 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır” hükümlerinden hem hürriyeti bağlayıcı ceza hem de adli para cezası ile tecziye edilecektir.

Aynı Kanun’un nitelikli hallerinin düzenlendiği 4’üncü maddesinin 1’inci fıkrasındaki bu Kanun’da tanımlanan suçların *“bir örgütün faaliyeti çerçevesinde”* işlenmesi durumunda verilecek cezanın iki kat artırımlı uygulanacağı; *“üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi”* durumunda verilecek cezanın yarı oranında artırımlı uygulanacağı belirtilmiştir.

Diğer yandan 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nun 3’üncü maddesinin 21’inci fıkrasına göre Kanun’un 3’üncü maddesinde sayılan fiillerin teşebbüs aşamasında kalması halinde dahi fail bu suçtan tamamlanmış gibi cezalandırılacaktır.

Ayrıca fail kaçakçılık fiili sebebiyle 5607 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesinin 5’inci fıkrasının *“belgede sahtecilik yapılarak işlenmesi halinde ayrıca bu suçtan dolayı da cezaya hükmolunur”* hükmü delaletiyle Özel Belgede Sahtecilik suçunun düzenlendiği 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 207’nci maddesinin *“Bir özel belgeyi sahte olarak düzenleyen veya gerçek bir özel belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştiren ve kullanan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır”* hükmünden takibata uğrayacaktır. Zaten Türk Ceza Kanunu’nun “İçtima” başlıklı 212’nci maddesinde bu hususa *“Sahte resmi veya özel belgenin bir başka suçun işlenmesi sırasında kullanılması halinde, hem sahtecilik hem de ilgili suçtan dolayı ayrı ayrı cezaya hükmolunur”* şeklinde yer verilmiştir.

8. Sonuç

Gümrük vergilerinden muaf olarak kullanılmış ev eşyası ithalatının kimler tarafından yapılabileceği ve bu ithalatı gerçekleştirmenin mümkün olup olmadığı, eğer bu ithalat mümkün ise hangi koşullar

altında ve hangi usullerle gerçekleştirilebileceği ile muafiyet koşullarının ihlali durumunda karşılaşılabilecek yaptırımlar konuları detaylı olarak ele alınmıştır.

Muafiyetten yararlanmak isteyen kişilerin gümrük idarelerine sunacakları kullanılmış ev eşyası listelerini, TRT Bandrol Ücreti’ne tabi olacak nitelikte eşyasının bulunup bulunmadığı hususuna dikkat ederek hazırlamaları gerekir. Ayrıca, bahse konu eşya için mevzuatla tahsil edilmesi öngörülen miktarda TRT Bandrol Ücreti’nin bu kişilerce Türkiye Gümrük Bölgesi’nde serbest dolaşıma sokulması öncesinde gümrük idarelerine ödenmesi gerektiği unutulmamalıdır. Bandrol Ücreti’nin hiç alınmadığı veya noksan alındığının anlaşılması durumunda, Gümrük Kanunu’nun 234’üncü maddesine göre gümrük vergilerinin yanı sıra üç kat idari para cezası uygulanması, ayrıca alınmadığı anlaşılan KDV için de yine Gümrük Kanunu’nun 234’üncü maddesi tatbik edilecek olması hususu muafiyetten faydalanmak isteyen kişilerce göz ardı edilmemelidir.

Türkiye’de satın alma veya kiralama suretiyle edindikleri konutta kullanılmak üzere kullanılmış ev eşyası getiren yükümlüler, 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nın 57’nci maddesinin 4’üncü fıkrasındaki *“Muafiyet, bir konut ve aynı kişi için bir defa ile sınırlıdır”* hükmünü geniş yorumladıklarında eşyasını partiler halinde getirebileceklerdir. Bu noktada her ne kadar eşyanın partiler halinde getirilmesi bir yasal boşluk gibi görünse de yükümlüler eşyasını birden fazla seferde getirerek yurt içinde satma, kiralama ve ödünç verme vb. girişiminde bulunamayacaklardır. Zira 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nın 107’nci maddesinin *“muaf olarak serbest dolaşıma sokulan her türlü eşya, gümrük idaresinden izin alınmaksızın muafiyetten faydalanamayan kişi, kurum ve kuruluşlara belli bir para karşılığı veya karşılıksız olarak ödünç verilemez, teminat olarak gösterilemez, kiralanamaz, devredilemez, satılamaz veya muafiyet amacı dışında kullanılamaz”* hükmü ile söz konusu muafiyet için yasaklama ve kısıtla-

malar belirlenmiştir.

Bu itibarla mezkûr Karar'ın ilgili maddelerinde zaten yasaklama ve kısıtlamalar yer aldığından hükmün geniş yorumlanmasında bir sakınca olmayacağı, dar yorumlandığında kişiler/tafların eşyasını bir seferde getirme zorunluluğu ile mağduriyetler yaşayabileceği düşünölmelidir.

Diğer yandan 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın 57'nci maddesinin 4'üncü fıkrasında-ki "Muafiyet, bir konut ve aynı kişi için bir defa ile sınırlıdır" hükmünden sınırlayıcı bir anlam çıkarılırken, Gümrükler Genel Müdürlüğünün 2012/10 sayılı Genelgesi'nin "Kullanılmış ev eşyası muafiyetinden daha önce faydalanmış olup, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında en az 24 ay ikamet ettikten sonra yerleşim yerini kesin olarak Türkiye Gümrük Bölgesi'ne nakleden gerçek kişilerin tekrar aynı muafiyetten yararlanabilmeleri için yurt dışında en az 24 ay yeniden ikamet tesis etmeleri gerekmektedir" hükmünden anılan Bakanlar Kurulu Kararı'nın aksine, yurtdışında yeniden 24 ay ikamet tesis eden kişilerin yeni hak oluşturması anlamının çıkarılabilmesi çelişkili bir durumdur.

Bu çerçevede gerek 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda gerek 2 Seri No.lu Gümrük Muafiyeti Tebliği'nde ve gerekse Gümrükler Genel Müdürlüğünün 2012/10 sayılı Genelgesi'nde yer alan -tartışmalı- "bir defa" ibaresinden ne anlaşılması gerektiğinin açıklığa kavuşturulması ve anılan Bakanlar Kurulu Kararı ile Genelge arasındaki karşımaşanın giderilmesi doğrultusunda bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

Kaynakça

- 2674 Sayılı Kara Suları Kanunu.
- 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu.
- 3093 sayılı Türkiye Radyo - Televizyon Gelirleri Kanunu.
- 4458 sayılı Gümrük Kanunu.
- 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu.
- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu.
- 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu
- 5911 sayılı Gümrük Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 6455 sayılı Gümrük Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
- 6552 sayılı İş Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun.
- Gümrük Yönetmeliği.
- Gümrükler Genel Müdürlüğünün 2012/10 sayılı Genelgesi.
- 2009/15481 sayılı 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı.
- 2015/7757 sayılı 3093 Sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu Uyarınca Radyo, Televizyon, Video ve Birleşik Cihazlar ile Bunların Dışında Kalan Radyo ve Televizyon Yayınlarını Almaya Yarayan Her Türü Cihazdan Alınacak Bandrol Ücretlerine İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı.
- 2016/9594 sayılı Ticari İthalat Maksadı Dışında Yurt Dışından Getirilecek Televizyon, Radyo, Video, Uydu Alıcı Cihazları, Birleşik Cihazlar İle Bunların Dışında Kalan Radyo Televizyon Yayını Almaya Yarayan Her Türü Cihazlar İçin Bir Defaya Mahsus ve 2017 Yılı İçin Geçerli Olmak Üzere Ekli Listede Belirtilen Ücretlerin Alınması Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı.
- İthalat Rejimi Kararı (1995/7606 sayılı BKK).
- 2 Seri No.lu Gümrük Muafiyeti Tebliği.
- 143 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri).
- Kullanılmış veya Yenileştirilmiş Olarak İthal Edilebilecek Bazı Maddelere İlişkin Tebliğ.
- Anadolu Üniversitesi (2016), Gümrük Mevzuatı, 1. Baskı, Eskişehir, Yayın No:3254, Ünite-2.
- Gümrük Kanunu Genel Gerekçesi ve Gümrük Kanunu 167'nci Madde Gerekçesi.
- Yağın H. (2013), Gümrük ve Dış Ticaret Sözlüğü, Yeni Gümrük ve Ticaret Müfettişleri Derneđi İktisadi İşletmesi Yayın No: 1, Ankara.
- http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&kelime=MUAF%C4%B0YET (E.Tarihi-19/06/2017)
- <http://www.guzeloglu.legal/tr/haber-makale/turk-vatandasliginin-kazanilmasi-hakkinda-yeni-duzenleme-191.html> (E.Tarihi-19/06/2017)
- http://www.ozturklawoffice.com/Makaleler-22-TURK_VATAN-DASLIGININ_KAZANILMASI (E.Tarihi-19/06/2017)